

Willem (Wim) Isidore van Wezel is geboren in Amsterdam op 9 december 1920. Hij is zoon van Salomon van Wezel en Silla Klieb. In november 1931 verhuisd het gezin met Wim en zijn zusje Nanna van Amsterdam naar Den Haag waar ze op de Zoutmanstraat komen te wonen. In mei 1933 verhuizen ze naar de Laan van Meerdervoort 300. Daar wordt in 1934 nog een tweeling geboren.

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Leo Polak werd hopman en zou dit tot het verbod op Scouting in 1941 blijven. Zijn zus To was enige tijd Akela. In 1936 werd een de Koning David Stam opgericht onder leiding van Oubaas Gompers. De Jamboree van 1937 was een hoogtepunt in de geschiedenis van de T.O.P.-groep. In totaal namen 48 leden deel aan dit evenement (24 verkenners met twee leiders; drie voortrekkers met één leider en veertien welpen met vier leid(st)ers). De T.O.P.-groep kreeg de zorg voor het foerageren van de Joodse groepen in het kamp. De meisjesgezellen stopten dat jaar na het vertrek van Maut van Lier door gebrek aan leiding.

Op initiatief van de T.O.P.-groep vond op 21 mei 1939 in Den Haag een conferentie plaats van leiders van Joodse padvindergroepen. Deze bijeenkomst, onder leiding van hopman Polak, had ten doel: het contact leggen tussen Joodse padvindersleiders in Nederland, het bevorderen van oprichting van meer Joodse groepen en het bewaren en handhaven van de Joodse traditie in deze groepen. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag staan regelmatig verslagen van hun activiteiten. In 1939 werd het initiatief genomen voor een nieuwe meisjesgroep, maar door de regels van de NPG, kon dit niet als onderafdeling van een culturele vereniging. Er werd daarom een aparte groep opgericht: ISPA (Israelietische Padvindsters). De T.O.P. groep nam haar intrek in een nieuw clubhuis. De T.O.P. groep stopte, net als andere scoutinggroepen, met haar activiteiten door het verbod op Scouting door de bezetter in 1941. Veel leden van de groep overleefden de oorlog en de Jodenvervolgning niet.

Wim was in 1933 assistent patrouilleleider van de Kieviten en twee jaar later zat hij bij de Meeuwen. Hij staat als oud verkenners op de oorkonde ter gelegenheid van het 5 jarig bestaan van de groep in 1937. Wim was aan het begin van de oorlog horlogemaker.

Op 21 januari 1943, 's avonds rond 10 of 11 uur, worden Wim en Nanna, met nog een derde persoon, gearresteerd op hun

onderduikadres in Amsterdam. Ze worden ervan beschuldigd zich in het openbaar te hebben vertoond zonder Jodenster, in het bezit te zijn van een vals persoonsbewijs en illegaal te zijn verhuisd om de 'Arbeitseinsatz' te ontlopen. Beiden komen voor op de transportlijst van 6 april 1943, het negende transport, naar vernietigingskamp Sobibor. De treintransporten naar Sobibór vertrokken tussen 3 maart en 20 juli 1943 wekelijks op dinsdag vanuit Kamp Westerbork. Vrijwel alle gedeporteerden werden op de dag van aankomst direct doorgeleid naar de daar aanwezige gaskamers en vermoord. Met deze 19 treintransporten werden in totaal 34.313 Joden in de Tweede Wereldoorlog gedeporteerd van Nederland naar Sobibor gedeporteerd.

Wim van Wezel bij aankomst niet direct vergast, maar is enige tijd als dwangarbeider werkzaam geweest in Lager II van het vernietigingskamp. In dit deel van het kamp moesten de pas aangekomen gedeporteerden hun bagage, kleding en kostbaarheden afgeven en werden de vrouwen kaal geschoren. Joodse dwangarbeiders moesten de goederen sorteren. Waarschijnlijk medio april 1943 zijn 70 van de 72 dwangarbeiders van Nederlandse herkomst door de SS geëxecuteerd op verdenking van het beramen van een ontsnapping. Onder hen ook Wim van Wezel die op 30 april 1943 gestorven is. Ook zijn zus is niet meteen na aankomst vergast maar worden in het kamp te werk gesteld. Zij is blijkbaar na de opstand in het kamp op 14 oktober 1943 vermoord.

Meer informatie

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\)](#)

[Joods Historisch Museum \(jck.nl\)](#)

[Willem Isidore van Wezel \(joodsmonument.nl\)](#)

[Willem Isidore van Wezel \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Sobibórtransporten - Wikipedia](#)

10,15 uur Brengen de rechercheurs Theunissen Groen en Kleijne Smuierink van de Lucellestraat 45/111 alhier, de navolgende joden:

1e. WILLEM ISIDORE VAN WEZEL, geboren te Amsterdam, 9 Decembr 1920, van beroep horloge maker, wonende Leen van Meerdervoort 300 den Haag

2e. NANNA VAN WEZEL, geboren te Amsterdam, 29 Augustus 1926, studente wonende LAAN van Meerdervoort 300 te den Haag.

3e. CLARA ROSETTA DEN HARTOG, geboren te Oss 22 Februari 1920, van beroep kinder verzorgster, wonende Valeriusstraat 24 huis te Amsterdam terzake het onderduiken bij ~~Arken~~ den Arier JAN KAREL MAARTEN Jacobs, geboren te Amsterdam, 16 April 1917, van beroep monteur, wonende Lucellestraat 45/111 alhier.

Het loopen in het openbaar zonder jodenster, en voorzien van een valsch persoonsbewijs.

Zij zijn aan het 2e bureau ingesloten ter voorgeleiding voor den S.D.